

<b>ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG</b>		
Ügyszám:	IV/ 00215 - 0 / 2023	
Érkezett:	2023 JAN 27.	
Erkezés módja		
<input type="checkbox"/> POSTÁN	<input checked="" type="checkbox"/> EGYÉB:	
Példány:	Melléklet:	Kezelőiroda:
2	26	
Alulírott		

Monori Járásbíróság	
3.	
Érk. 2023.01.18	
Érk. módja: személyesen / faxon / írásban / elektronikusan	
Ügyszám: 2.P.20455/2018/120	

Tisztelt Alkotmánybíróság a Tisztelt Monori Járásbíróság útján!

I/ Kérelem



az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27.§(1) bekezdése alapján, mint az Abtv.27.§(2) bekezdés a) pontja szerinti **érintett** az alábbi

**alkotmányjogi panaszt**

terjesztem elő a Tisztelt Alkotmánybíróság elé.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Kúria (mint felülvizsgálati bíróság) Pfv. V.20.175/2022/6. számú ítéletet, valamint a Budapest Környéki Törvényszék (mint másodfokú bíróság) 2. Pf.20.740/2021/7. számú ítélete** alaptörvény-ellenességét, és az Abtv.43.§(1) bekezdésének megfelelően azokat semmisítse meg.

**II/ Indokolás**

**1/ A tényállás rövid ismertetése**

2015. szeptember hó 24. napján este 23.25 perckor a tulajdonomban álló, azonban a férjem, [REDACTED] által vezetett [REDACTED] gépjármű 100 km/órás sebességgel közlekedve (a megengedett legnagyobb sebesség személygépjármű számára 100 km/h) az M5 autópályáról a 4-es számú főútvonal felé haladva (Albertirsa külterülete, a 405-ös számú főútvonal 2+850 méterszelvénye) a jármű bal oldalával összeütközött egy vaddisznóval, amely a menetirány szerinti bal oldalról (Pilis felől) váltott ki.

A baleset helyszínén vadveszélyt jelző tábla nem került elhelyezésre. A balesettel érintett terület mindkét oldalán (bal oldalon a Pilisi Petőfi Vadásztársaság, míg jobb oldalt a Gerjementi Vadásztársaság vadászterülete található) vadvédelmi kerítés volt létesítve. A bal oldalon lévő vadvédelmi kerítés letiport állagú, korhadt, több helyen eldőlt fa oszlopokra húzott drótkerítésből áll, a drót több helyen vadállat által megrongált, jelentős mértékű folytonosság megszakadással bírt. A helyszín közvetlen közelében vadállat jelenlétére utaló nyomok (vadcsapás, kaparás stb.) voltak felfedezhetőek. Rendőrségi helyszínelés történt. A Rendőrség értesítette a hivatásos vadászt, aki nem jelent meg a helyszínelésen. Peren kívül szerettem volna rendezni az ügyet, amit az alperes elutasított. Sem az alperesi, sem a szemben lévő vadásztársaság vadászterülete mellett egy darab vadtábla sem

volt kihelyezve a balesetet megelőző több kilométeres szakaszon.

A járműben olyan mérvű károk keletkeztek, amelyek gazdaságosan nem voltak javíthatóak.

**2/ A per rövid története, a bíróságok döntései, és azok rövid jogi tartalma**

a/ 2016. május hó 19. napján kelt beadvánnyal kereseti kérelmet nyújtottam be a Monori Járásbíróságra kártérítés iránt a Pilisi Petőfi Vadásztársaság ellen (a II.r. alperes a Magyar Közút Nonprofit Zrt. volt, azonban a kereseti kérelmet vele szemben nem tartottam fenn), amelyben kértem kötelezni az alperest a dologi káraid, és a perköltség megtérítésére. A kereseti kérelemben többek között indítványoztam igazságügyi szakértő kirendelését arra vonatkozóan, hogy a terület vadveszélyes volt-e?

b/ A Monori Járásbíróság a 16. P.21.20.408/2016/34. sorszámú ítéletével (kelt: 2018.06.06.) a keresetet elutasította, mivel nem bizonyítottam azt, hogy a vad melyik oldali vadásztársaság területéről váltott ki, így a perbeli legitimáció hiányzik.

c/ A fellebbezésem nyomán eljárta Budapest Környéki Törvényszék a 2. Pf.20.936/2018/5. sorszámú végzésével (kelt: 2019.02.21.) a döntést hatályon kívül helyezte, és új eljárás lefolytatását, új határozat meghozatalát írta elő. Indokolásában előadta, hogy amennyiben a baleset több vadásztársaság vadászterületének a határvonalán következik be, mint a jelen esetben, akkor a károsult az igényét bármelyik vadásztársasággal szemben érvényesítheti, így a perbeli legitimáció fennáll: „Az első fokú bíróság téves jogi álláspontra helyezkedett, amikor a felperes keresetét arra hivatkozással utasította el, hogy a felperes nem bizonyította a perbeli baleset kapcsán a vad az alperesi vadásztársaság területéről váltott ki.” A fellebbezésemben is kértem a vadászati szakértő kirendelését.

d/ A megismételt eljárásban a Monori Járásbíróság 2. P.20.455/2019/97. sorszám alatti ítéletével (kelt: 2021.06.24.) kötelezte az alperest arra, hogy kártérítés jogcímén fizessen meg számomra 3.790.196 Ft-ot, késedelmi kamatot, és perköltséget. Az ítélet lényege szerint nem volt szükséges azt vizsgálni, hogy a vad ténylegesen melyik vadásztársaság területéről váltott ki, a vadászatra jogosultak közül bármelyik, vagy mindkettő ellen is lehetséges igényt érvényesíteni. A bíróság megállapította, hogy a perbeli terület fokozottan vadveszélyes terület (amelyet az alperesi jogi képviselő ismert el tárgyalási jegyzőkönyvbe foglaltan), és az alperes a kötelezettsége ellenére nem kezdeményezte

vadveszélyre felhívó táblák kihelyezését, ezért felrőhatóság terheli. Kiemelem, hogy kértem [REDACTED] igazságügyi magánszakértő meghallgatását a vadveszélyes jelleg alátámasztására (2019.09.09.), valamint igazságügyi szakértőre is indítványt tettem (2019.12.17.).

**e/** A mindkét fél fellebbezésére eljáró **Budapest Környéki Törvényszék 2. Pf.20.740/2021/7. sorszámú ítéletével (kelt: 2021.10.28.) az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a kereseti kérelmet elutasította, és marasztalt az alperes perköltségében.** Az indokolás lényege szerint a perbeli ütközést megelőző 3 évben történt 4 baleset nem alapozza meg az alperes Vtv.78.§(4) bekezdése szerinti felelősségét. Kiemelte, hogy az útügyi műszaki előírás, és a vadászati szakértői véleményeken alapuló bírósági gyakorlat alapján az minősül gócgyanús helynek, így vadveszélyes területnek, ahol lakott területen kívül 1000 méter útszakaszon 3 év alatt legalább 4 személyi sérüléssel járó baleset történt, amely jelen esetben nem valósult meg. Nincs jelentősége annak, hogy

2019-ben a perbeli útszakaszra is elhelyezett a közútkezelő az alperes kérésére vadveszélyre figyelmeztető táblát. Az alperes nem ismerte el a tárgyaláson az útszakasz vadveszélyes jellegét. A vadveszélyes jelleget nem támasztja alá önmagában az, hogy mellette fás, bokros terület (kiserdő) található. Tekintettel arra, hogy a balesetet megelőző útszakaszokon találhatóak vadveszélyre utaló táblák, ebből következtetést kell levonnia a vezetőnek, hogy a táblával el nem látott terület is vadveszélyes. Mindezek alapján a kártérítési felelősség alapjaként szolgáló felrőhatóság nem volt megállapítható az alperes oldaláról, így a kereseti kérelmet el kellett utasítani, mindegyik fél viseli a saját kárát.

**f/** A kérelmemre a jogerős ítélet **felülvizsgálatát a Kúria végezte el, amely a döntését a Pfv. V.20.175/2022/6. számú ítéletében hozta meg (kelt: 2022.10.18.), és elutasította a kérelmemet.** Az ítéletet jogi képviselőm elektronikus úton töltötte le 2022.11.22. napján.

A határozat elvi tartalma szerint „A gépjármű menetiránya, a baleset helyszíne szerinti távolabbi, az út bal oldalán fekvő vadászterület jogosultjának a felrőhatóságát alátámasztó körülményeket arra tekintettel kell vizsgálni, hogy kármegelőzési kötelezettség a vadászterületén terheli. Az ott folyó vadászat, elhelyezett vadvédelmi berendezés, a vadászterülete és a közút között húzódó, a vad mozgását befolyásoló, tartós telepítésű kerítés állapota is csak akkor nyer jogi jelentőséget, ha a balesetben részes vad az ő vadászterületéről váltott ki.” Az indokolás utal arra, hogy egyik fél sem támadta az elsőfokú bíróság azon álláspontját,

hogy nem tulajdonított jelentőséget az állat kiváltási helyének. Hivatkozott döntő érvként a Ptk.6:563.§(1) bekezdés 2. mondatára, mely szerint nem vadászterületen történő károkozás esetén az tartozik felelősséggel a károkozásért, akinek a vadászterületéről a vad kiváltott.

### **3/ A jogorvoslati lehetőségek kimerítése**

A kérelmező nyilatkozom az Abtv.27.§(1) bekezdés b) pontja alapján, hogy a rendelkezésemre álló rendes (fellebbezés), és rendkívüli (felülvizsgálat) jogorvoslati lehetőségeket már kimerítettem, az ügyben már nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás. Perújítási eljárást nem kezdeményeztem.

### **4/ Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje**

Nyilatkozom, hogy az Abtv.30.§(1) bekezdés II. fordulata alapján rendelkezésemre álló határidőt megtartottam, hiszen az alkotmányjogi panaszomat a sérelmezett döntés (Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv. V.20.175/2022/6. számú ítélete) kézhezvételétől (2022.11.22.) számított 60 napos határidőn belül nyújtottam be az átvételtől (2022.11.22.) számítva.

### **5/ Az indítványozó érintettségének bemutatása**

A II/b. pontban hivatkozott polgári peres eljárásokban félként, méghozzá felperesként vettem részt, amely külön bizonyítás nélkül is alátámasztja, hogy érintettnek minősülök az Abtv.27.§(1) bekezdés rendelkezése tekintetében.

### **6/ Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés**

a/ A statisztikai adatok szerint (amely csak a bejelentett, regisztrált adatokat tartalmazza, tehát nagy a látencia) a 2010-es évek közepe-vege között évente több mint 5.000 (!) vadélütés történt a közutakon. A 2020-as évek elejére ez a szám még tovább nőtt, nagyvadak elütése 7.500 (!) évente, közülük a legtöbb esetben őzzel ütköznek gépjárművek, 5800 ilyen esetet rögzítettek a vadgazdálkodási adattárban évente. Ezen felül közel 1200 szarvast és 430 vaddisznót ütöttek el a járművek évente. Apróvaddal - nyúl, fácán, fogoly - további több mint 10 ezer balesetet regisztráltak. A számok évente kb. 15%-os növekedést mutatnak. Tekintettel az ütközések mechanizmusára, ezen esetekből számtalan jelentős mértékű (több millió Forintos) kár keletkezik, nem beszélve a személyi sérülésekről. Mindezek alapján kijelenthető, hogy a vadélütésekből származó jogviták megfelelő alkotmányos keretek közötti elbírálása a társadalom széles rétegeire kihatással van, hiszen bárki válhat az ügyben áldozattá, aki járművet

vezet (ma a lakosság 60%-ának van jogosítványa, és közülük 50% naponta használja a járművét).

Az Állam feladata, hogy a sértettek, és a potenciális sértettek védelmét megszervezze megelőző intézkedésekkel, vagy ha bekövetkezett a káreset, akkor az igényérvényesítés hatékony, méltányos rendezésével.

**b/** A későbbiekben részletesen kifejtettek szerint az Alaptörvény megalkotásával tehát arra vállalt kötelezettséget az Állam, hogy a magyar állampolgárok számára olyan jogszabályi környezetet teremt meg, amely biztosítja az életükhöz, testi épségükhöz, valamint a tulajdonjogukhoz fűződő jogaik megóvását, és olyan ország jöjjön létre, amely ezen alapvető értékeket a jogszabályok (és a jogalkalmazás) útján érvényre juttatja. Azt is biztosítja az Állam, hogy amennyiben jogvita alakul ki, abban az esetben minden polgára számára adott legyen a bírósághoz fordulás joga, valamint az, hogy az ügyet független, pártatlan bíróság tisztességes eljárás keretében bírálja el, amely döntés ellen a hatékony jogorvoslat biztosított.

**c/** A jogerős ítéletet meghozó Törvényszék, és a Kúria, mint felülvizsgálatot végző bíróság contra legem jogértelmezése ellentétes az alább megjelölt alkotmányos értékekkel, ezért a hatályában fenntartása az Alaptörvény értékeit sérti. Sérti a károsodott gépjárművel rendelkezők tulajdonhoz való jogát, áttételesen az Állam életvédelmi feladatait is erodálja, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot gátolja, továbbá a bírósághoz fordulás jogát szinte kizárja az értelmezésével.

Olyan kirívóan egyoldalú, a jogalkotó elérni kívánt céljaitól eltávolodottak az ítéletekben szereplő jogértelmezések, amelyek a tisztességes eljáráshoz, a független bírósághoz való jogot támadják, ezáltal az Alaptörvény által megszabott értelmezési tartományt sértik.

**d/** A támadott ítéletek indokolása pedig kirívóan, és nyilvánvalóan egyoldalú, tényeket nélkülöző; olyan bizonyítás elmaradását róják fel, amely indítványozásra került, azonban az elsőfokú bíróság nem tartotta szükségesnek lefolytatni, később azonban az eljárási szabályok már nem tették lehetővé a teljesítését.

## **7/ Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása**

### **a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek megjelölése**

**Alaptörvény II. cikk (Szabadság és felelősség)**

„Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

**Alaptörvény XIII. cikk (Szabadság és felelősség)**

„(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

**Alaptörvény XX. cikk (Szabadság és felelősség)**

„(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.”

**Alaptörvény XXVIII. cikk (Szabadság és felelősség)**

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

„(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

**Alaptörvény 28. cikk (Az Állam)**

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

**b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvényellenességének indokolása**

A Kúria döntésének elvi tartalma kijelenti, hogy a vadásztársaságot a kármegelőzési kötelezettség kizárólag a vadászterületén terheli, ezért a Ptk.6:563.§(1) bekezdés 2. mondat, és a Vadtv.9.§(3) bekezdés alapján kártérítést telepítő körülmény az, hogy elütés esetén a vad melyik oldalról váltott ki. A bíróságoknak kiindulási pontként azt kellett volna vizsgálniuk a Kúria szerint, hogy a vad melyik oldalról váltott ki. Amennyiben ez igazolásra került volna a perben (amely körülményre bizonyítást nem folytatott le az elsőfokú bíróság), abban az esetben lehetett volna egyáltalán megvizsgálni azt, hogy felróhatóság terheli-e az alperest. Ennek hiányában nem lehet a kérdésben állást foglalni, mivel ez lett volna a per érdemi tárgyalásának az előkérdése.

A Budapest Környéki Törvényszék ítélete a releváns alkotmányjogi kérdés kapcsán két kifogásolható megállapítást tett, miszerint a vad jelenlétére utaló tábla kihelyezési kötelezettsége csak jelentős számú (1000 méter útszakaszon, 3 év leforgása alatt legalább 4 személyi sérülés!) súlyos baleset esetén terheli a vadásztársaságokat ahhoz, hogy annak elmulasztása felróható legyen számukra. Továbbá az adott útszakaszt megelőzően kitett vadra figyelmeztető táblákat a hatályuk (1000 m) leteltét követően is figyelembe kell venni (hogy azt követően meddig, az már nem derül ki az ítéletből).

Álláspontom szerint az ítéletek sértik a tulajdonhoz, az élethez, a testi épséghez, a bírósághoz forduláshoz, a jogorvoslathoz, a tisztességes bírósági eljáráshoz való alkotmányos jogosultságot az alábbiak szerint.

A Kúria a joggyakorlatban megszilárdult (és a Budapest Környéki Törvényszék által az „alapeljáráásban” hivatkozott) „alternative liability” elvét teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, amely egyébként a Ptk.6:524.§(4) bekezdésében került kodifikálásra a magyar jogban: „A többek közös károkozásának szabályait kell alkalmazni abban az esetben is, ha a kárt több, egyidejűleg kifejtett magatartás közül bármelyik önmagában is előidézte volna, vagy nem állapítható meg, hogy a kárt melyik magatartás okozta.”

Pusztán a Ptk.6:563.§(1) bekezdését vette figyelembe a Kúria az ítélezése során, és negligálta a „specialis derogat legi generali” elvet. Ugyanis a Ptk.6:563.§(1) bekezdése az általános szabály (hiszen azt az esetet szabályozza, amikor csak egy vadásztársaság fejt ki tevékenységet az adott baleseti helyszínen), míg hozzá képest a Ptk.6:524.§(4) bekezdés speciális szabály, hiszen arra a jogi problémára ad választ, hogy ki köteles kártérítést fizetni abban az esetben, ha több felelős is felmerül (jelen esetben több vadásztársaság határterületén történik a baleset), azonban nem állapítható meg az kétséget kizáróan, hogy a kárt melyikük okozta (azaz a vad honnan váltott ki).

Ebben az esetben a károsult védelmére a jogalkotó akként rendelkezett a „józan ész” szem előtt tartásával, hogy bármelyikükkel szemben lehetséges igényt érvényesíteni (és a potenciális károkozók majd arra nézve jogvitát folytathatnak, hogy honnan váltott ki az állat, de ez a bizonyítási teher nem a károsultat terheli). A jogszabály (Ptk.6:524.§(4) bekezdés) egyértelmű célja az volt, hogy a károsultat segítse a károkozóval szemben, és ne kelljen bizonyítást folytatni olyan körülményre, amely gyakorlatilag egy vadállat tulajdoni jogállásának alátámasztását igényelné (amelyről nyilvántartás értelemszerűen nincs), vagy legalábbis annak kiderítését, hogy

a közútra a vadállat melyik oldalról lépett. Tehát ez egy könnyítés a károsultnak.

Sőt, kifejezett jogalkotói szándék volt az 2015-ben (még a balesetet megelőzően), hogy a vadásztársaságok felelősségét objektív mércével határozzák meg, amely alóli kimentésnek gyakorlatilag csak a vis maior esetekben legyen helye. A tulajdonjog társadalmi felelősséggel is jár, ez alól a vadásztársaságok sem mentesülnek.

Amennyiben elfogadnánk a Kúria jogszabályt figyelmen kívül hagyó, leszűkítő jogértelmezését, abban az esetben egyrészt a jogérvényesítés számtalan esetben lehetetlenné válna, hiszen a sértett károsultnak kellene igazolnia, hogy melyik vadásztársaság földterületéről érkezett a vad, amely nyilvánvalóan lehetetlen, kivitelezhetetlen, és a jogalkotó által el sem várt követelmény.

Nem kívánt a jogalkotó olyan plusz bizonyítási terhet a károsultra telepíteni, mint azt a Kúria meghatározta. A Kúria olyan követelményt támaszt, amely egyszerűen nem volt a jogalkotó célja, és törvényből sem olvasható ki. A Kúria jogértelmezése ezért a megítélésem szerint contra legem jogértelmezés, amely ebből eredően sérti a tisztességes eljáráshoz való jogosultságot. Igaz, hogy a Kúria alkotmányos kötelezettsége a jog értelmezése (Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés), de a Kúriának sincs olyan mérvű mérlegelési, értelmezési lehetősége az Alaptörvényben foglalt felhatalmazás alapján, amely lehetővé tenné a törvénnyel, a jogalkotó szándékával szembeni jogfelfogást. Azáltal, hogy a bíróság „parttalan” módon értelmezi a jogot, egyben a bírósági függetlenség elve is súlyosan sérül, hiszen a bíró magától a jogszabálytól távolodik el, holott csak a peres felektől lenne indokolt. A bíró, a bíróságtól a jogszabálytól függ.

Megítélésem szerint a Kúria értelmezése beláthatatlan következményekkel jár a bírósághoz fordulás, valamint a jogorvoslathoz való alkotmányos jogosultság tekintetében is, hiszen az évente előforduló vadbalesetek elbírálása körében hivatkozási pontként fog szolgálni, és károsultak ezreit fogja visszatartani attól a bizonyítás lehetetlen volta miatt, hogy a bírósághoz forduljanak, vagy egy kedvezőtlen döntéssel szemben fellebbezést nyújtsanak be.

A Kúria nem állapíthatta volna meg azt, hogy egy olyan közúti baleset helyszínén, ahol több vadásztársaság területe határolja egymást, a károsultnak bizonyítania kell azt, hogy a vad melyik vadásztársaság területéről váltott ki.

A Kúria ítélete a tulajdonjoghoz fűződő alkotmányos jogot is sérti a bírósághoz fordulás jogának szűkítése révén azáltal,



hogy a károsultak nem tudnak a leszűkítő jogértelmezés miatt hozzájutni a vagyonukat érintő károk megtérítéséhez, mert vagy eleve pert sem indítanak, vagy a perben viselik a bizonyítatlanság következményeit, így a vagyonukban akár jelentős mértékű értékcsökkenés is bekövetkezhet. Ugyanis, aki nem tudja alátámasztani kétséget kizáróan azt, hogy a perelt vadásztársaság területéről váltott ki a vad, az peresztes lesz még mielőtt bármilyen egyéb kártérítési feltétel vizsgálat alá kerülne.

A Budapest Környéki Törvényszék ítélete is aggályos több alkotmányjogi szempontból. A másodfokú bíróság ítéletét azért kell leválasztani a Kúria ítéletétől, mert teljesen eltérő jogi érvelésen alapszik. A Törvényszék ugyanis érdemben vizsgálta a fellebbezést, és az alapján állapította meg azt, hogy nem történt az alperesi oldalon felróhatóság, ezért a kártérítés feltételei sem adóttak (a perbeli legitimáció nem volt kérdéses, azt elfogadta).

A felróhatóságot vizsgálta abból a szempontból, hogy vadveszélyt jelző tábla kihelyezésének elmulasztása kártérítési felelősséget hoz-e létre a perbeli esetben? Ennek meglétéhez a Törvényszék szerint annak kellett volna megvalósulnia, hogy a balesettel érintett 1000 méteres szakaszon a megelőző három évben legalább négy személyi sérüléssel végződő baleset jöjjön létre, mivel ekkor minősül egy terület a Vadtv.78.§(4) bekezdése szerint vadveszélyesnek. Valamint állítása szerint a járművek vezetőjétől elvárható az, hogy ha viszonylag rövid útszakaszon több vadveszélyre felhívó tábla kerül kihelyezésre, akkor a teljes útszakaszon fokozott figyelemmel közlekedjen. Mivel jelen esetben több tábla volt a baleset helyszínét megelőzően elhelyezve, ezért sem áll fenn az alperes felróhatósága (A kérelmező ezt azzal egészíti ki, hogy azok sem a perbeli vadásztársaság területe mellett voltak kihelyezve.).

A Törvényszék jogértelmezése is sérti a tisztességes eljárás alkotmányos követelményét, mivel contra legem. Az Útügyi Műszaki Előírás (Út 04.02.11) 58.16. pont a) alpontja alapján (amelyet miniszteri rendelet szintű szabály alapján alkotnak meg) szól arról, hogy a szabadon élő állatok jelzőtáblát olyan útszakaszon kell elhelyezni, ahol az utat rendszeresen használt vadcsapás keresztezi.

Az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984.XII.21.) KM-rendelet 2.§-ának (8) bekezdés b) pontja értelmében „Az út kezelőjének hozzájárulásával, az abban meghatározott feltételek szerint a KRESZ 86. ábrája szerinti veszélyt jelző táblát a veszélyeztetett útszakasz melletti terület vadgazdálkodásáért

felelős, illetve a vadászatra jogosult, köteles elhelyezni (végrehajtani) és fenntartani.”

A Vadtv.78.§(4) bekezdése nem határozza meg azt, hogy mi minősül vadveszélynek, de a szavak általánosan elfogadott értelme szerint ahol vadak előfordulására számítani lehet. A vadveszély szó a kérelmezői álláspont semmiképpen nem múltbéli bekövetkezett eseményekre (így balesetekre) vonatkozik, hanem a vaddal való találkozás potenciális lehetőségére. Nem azért kell a táblát kitenni, hogy már bekövetkezett balesetekre hívja fel a figyelmet. A vadvédelmi tábla nem azt mutatja a gépjárművezetőknek, hogy ezen a szakaszon számtalan személyi sérülés következett már be, hanem azt, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy úttesten szabadon élő állatok megjelenésével fokozottan számolni kell (KRESZ 16.§(1) bekezdés r) pont, a veszélyt jelző táblák között).

Tehát a tábla kihelyezésének egyéb feltételt szabni, mint azt a Törvényszék tette, contra legem jogalkalmazás, amely a tisztességes eljáráshoz való jogosultságot sérti. Egyetlen felsorolt jogszabály célja sem volt az, hogy egy figyelmeztető tábla kihelyezését attól tegye függővé, hogy az adott területen hány személyi sérülés következett be. A kettő kérdés nem függ össze: baleset nélkül is lehet egy terület vadveszélyes, és akkor is, mint jelen esetben, hogy volt rendőri helyszíneléssel járó baleset, de számban kevesebb, mint a Törvényszék „elvárása”.

Ezen felül a közlekedés kiemelkedően legfontosabb alapelve a bizalmi elv. Ez nem szűkíthető le a közlekedésben részt vevőkre, hanem érvényes a járművezetők, és a közlekedési táblák, illetve azok kihelyezőinek relációjában is. Azaz a táblák akkor tudják segíteni, megóvni a járművezetőket, amennyiben valóságos adatokat tartalmaznak, vagy a vadveszélyes táblák valóban ott jelzik a vadállatok potenciális előfordulását, ahol azokra számítani lehet. A Törvényszék ezzel a kérdéskörrel kapcsolatos álláspontja, miszerint a vadveszélyt jelző táblák számából következtetni kellene a hatályuk leteltét követő szakaszok veszélyes jellegére is (bár a Törvényszék nem ír méterbeli határt, hogy meddig), szintén ellentétes a jogalkotó szándékával (amely azt írja elő, hogy veszélyt jelző táblákat, ha csak úttest nem szakítja meg az adott útszakaszt, 1000 méterenként meg kell ismételni), de még a józan ésszel is. Ennek az értelmezésnek az elfogadása azt jelentené, hogy az autósoknak mindenhol vadveszéllyel kellene számolniuk, és vezetési magatartásukat állandóan ahhoz kellene igazítaniuk, hogy ott is vadveszélyre számítsanak, ahol nincs. Ez a közlekedés ellehetetlenítését jelentené, és a gépjárművezetők indokolatlan figyelem-elterelésére alkalmas. Tehát a Törvényszék ebben a kérdésben

is a jogszabály értelmével ellentétes követelményeket állapított meg. Megjegyzem, hogy érvelése már csak azért is súlytalan, mert a perbeli útszakaszon a balesetet megelőző 4.000 méteren nem volt már vadveszélyt jelző tábla, tehát alappal gondolhatja egy vezető, hogy nem kell számítani vadra.

Meggyőződésem az, hogy ha a jogértelmezés szerint egy közlekedési tábla kihelyezésére csak akkor kerülhetne sor kötelező jelleggel, ha már számtalan ember megsérült, és fordítva: nem felróható a közlekedési tábla kihelyezésének elmulasztása a vadásztársaságnak, ha az adott szűk helyszínen még nem következett be számtalan személyi sérüléssel járó közlekedési baleset, akkor azzal a jogértelmező az állampolgárok élethez, testi épséghez fűződő jogát fogja veszélyeztetni a contra legem jogértelmezésen felül. Hiszen az Államnak kötelezettsége az, hogy a jogszabályokon keresztül az állampolgárai életét, testi épségét megóvja. Ezért, ha az esetre konkretizáljuk, a másodfokú bíróság jogfelfogása azt fogja eredményezni, hogy minden olyan területen, ahol egymást követően több tábla is elhelyezésre került, további táblákat már ne helyezzenek ki (hiszen a táblák hatálya ilyen esetben „meghosszabbodik”) indokoltság esetén sem, illetve ahol személyi sérüléssel járó vadbaleset nem történt a megelőző 3 évben legalább négy, ott hiába vannak jelen vadak, nem kell kitenni táblát, mert a bíróság a felróhatóságot, így a kártérítési felelősséget nem fogja megállapítani. Vagy ad absurdum a már kihelyezett táblák is visszavételezhetőek, mert nem történt az adott időintervallumban „megfelelő számú” baleset. Meggyőződésem szerint a jogértelmezés fennmaradása, a vadásztársaságok felelősségének szűkítése rendkívül veszélyes gyakorlat, és az állampolgárok Állam általi védelmének megszűnésével fenyeget, ezért nem tartható álláspont.

Végezetül az indítványozó rá szeretne mutatni arra (visszacsatolva arra a pontra, hogy a vad honnan váltott ki), hogy a Kúria kirívóan egyoldalúan állított fel tényállást, amikor arra hivatkozott, hogy a perben nem volt igazolt a vaddisznó kiváltási iránya. Ugyanis a kérelmező ezen körülményt is bizonyította, de ha az nem lett volna elegendő, számtalan esetben indítványozta szakértő kirendelését. Rendelkezésre állt ugyanis a Ceglédi Rendőrkapitányság 13020/7310/2015. id. jelentése, amely egyértelműen megállapította azt (4. oldal), hogy az úttest bal szélétől 5,5 méterre található az elhullott vaddisznó (a Vadtv.9.§(3) bekezdés szerint így az alperes tulajdonát képezte a vad teteme). Az indítványozó számtalan fényképfelvételt csatolt az alperesi oldalon álló vadvédelmi berendezés (kerítés) letiport, lyukas állapotáról (ezek egy része saját, balesetet közvetlenül követő időszakban készített fénykép, másik része a

google.maps képei, amelyek 2014-es fotók, és amelyeken egyértelműen ugyanott látszódik a letiport kerítés, leszakadozott vadháló, mint az általam 2015-ben a baleset után közvetlenül készített képeken. Ezek szintén alátámasztják azt, hogy az állatok könnyedén át tudtak jutni az alperesi területről a közútra. A kérelmező csatolta [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] igazságügyi szakértő magánszakértői véleményét, amely a vadállat életmódjából (fejállásából, magatartásából veszélyhelyzet esetén), a baleset körülményeiből, a kerítés állagából egyértelműen arra a következtetésre jutott, hogy az állat bal oldalról váltott ki. Kiemelem, hogy a perben kirendelt [REDACTED] [REDACTED] szakértő Úr (de még az alperes magánszakértője is) akként modellezte a balesetet, hogy az állat az úttest bal oldaláról futott át a jobb oldali területre.

Sőt, a baleset után 3 évvel kihelyezte a vad jelenlétére figyelmeztető táblákat az alperes az általa állítottan nem vadveszélyes területre, sőt az egész vadászterülete mentén az út mindkét oldalán, ami ellentmond annak, hogy csak ott kellene elhelyezni a táblákat, ahol 3 év alatt 4 súlyos baleset történik 1000 méteren belül. Ezzel alátámasztotta, hogy bár táblák korábban nem jelezték, de az alperesi terület melletti útszakasz is végig vadveszélyes volt, hiszen összesen 10 db tábla lett kihelyezve az alperesi útszakaszra az út mindkét oldalára. Az alperes ezzel igazolta, hogy nem a balesetek száma alapján kell elhelyezni a vad táblákat, hanem a vad esetleges vagy ismert útvonalára, ami az úton keresztül halad, és a vad megjelenésére ott számítani lehet. Ahogyan a Monori Járásbíróság 20. számú jegyzőkönyv 6. oldalán az alperes kifejtette: „A vadveszélyt jelző táblák kihelyezésének költsége körülbelül 30.000-40.000 forint táblánként...Ez költséges és most tudtuk kiszorítani ezt az összeget, hogy figyelmeztessük az autósokat.”

A beadvánnyal össze nem függ, de egy anomália mindenképpen jelezendő. Ugyanis az elsőfokú bíróság kérelem ellenére sem folytatott le érdemi bizonyítási eljárást a vadveszélyes jelleg kapcsán, és mivel a Törvényszék ezt nem a kérdést nem érintette, csak a Kúrián merült fel, így az indítványozó önhibáján kívül nem tudta ezen álláspontját további szakértői véleménnyel alátámasztani.

Összefoglalva az elmondottakat, a Kúria, és a Törvényszék ítéletében foglalt contra legem, valamint kirívóan egyoldalú jogértelmezése megsérti az Alaptörvényben foglaltak közül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, a tulajdonjoghoz való jogot, az élethez, a testi épséghez való jogot, a bírósághoz fordulás jogát, ezért a megsemmisítésük indokolt.

